

Martin DRAGON, *Příčiny vítězství římské republiky ve druhé punské válce*, České Budějovice 2020, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, bakalářská práce, 80 s.

Posudek oponenta bakalářské práce

Téma druhé punské války (218-201 př. n. l.) patří, jak to ostatně Martin Dragoun naznačil v úvodní kapitole předložené kvalifikační práce, k doposud spíše okrajovým tématům domácího bádání. Jestliže se pokusil analyzovat jednotlivé prvky, které se hlavní měrou podílely na vítězství římské republiky nad Kartágem v rámci výše zmiňované druhé punské války, lze výběr jeho tématu považovat za vědecky závažný. Heuristicky vycházel především z překladů *Dějín* Polybia a Tita Livia do češtiny. Zmiňovaná historická díla vhodně doplnil dílčími poznatky z literárních prací dalších antických autorů (Annius Florus, Appiános, Cassius Dio, Cornelius Nepos, Diodóros Sicilský, Eutropius, Plútarchos, Rufius Festus, Velleius Paternulus – s. 2). Vyzdvihnout je třeba také autorovu velmi dobrou práci s cizojazyčnou – v tomto případě anglickou – literaturou.

V prvních dvou kompilačně pojatých kapitolách se autor zabýval rozbořením římské ústavy a strukturou veřejné správy v období rané a vrcholné římské republiky. Stranou pozornosti neponechal rozbor politického uspořádání Apeninského poloostrova, význam římského občanství v očích tehdejšího člověka, římské kolonie a vztah Říma ke svým spojencům. Za jádro práce lze považovat následující tři oddíly. Martin Dragoun se v nich pokusil pomocí komparativního přístupu analyzovat ekonomické, hospodářské, právní, sociální a mocenské aspekty vztahu římského státu k jednotlivým spojencům na Apeninském poloostrově a stabilitu politického systému Říma ve sledovaném období. Především ukázal, jak pružně dokázali političtí a vojeňští představitelé římské republiky reagovat na nepříznivý vývoj ve válce s Hannibalem, který jim uštědřil hned několik porážek, a učinit na svou dobu neobvyklé politické a s tím úzce spojené vojenské kroky. Mezi ně patřilo kupříkladu snížení věkové hranice odvodů do armády či verbování otroků. Klíčovou úlohu však sehrálo jemné předivo mocenských vztahů k římským spojencům na Apeninském poloostrově, jejichž ekonomické, hospodářské i vojenské zdroje dokázala římská republika nanejvýš účelně využít.

Za silnou stránku pojednání rovněž považují přílohy (celkem 14), které autor umístil na závěr předložené kvalifikační práce. Jde o nejrůznější pečlivě sestavené tabulky, grafy a mapy zpracované na základě obsahové analýzy pramenů, s nimiž autor v heuristické fázi

svého výzkumu pracoval. Ty samy o sobě představovaly nezbytný podklad pro analýzu jednotlivých aspektů výše uvedeného vztahu římské republiky k jednotlivým spojencům. Navíc mohou do budoucna usnadnit práci dalším badatelům, kteří se budou zabývat tímto tématem.

Po obsahové či koncepční stránce nelze práci nic vytknout. Určité výhrady však směřuji k formální stránce pojednání. Především jde o nejednotné citační zásady použité literatury. Zatímco při odkazech na sekundární literaturu autor používá citační úzus Českého časopisu historického (nebo Opera historica), zcela jinak si počíná v případě vydaných pramenů. Zde pravděpodobně používá citační pravidla Listů filologických, případně nějaká jiná. Nejednotně také postupuje v případě bibliografických odkazů na práce, které se po sobě několikrát opakují, kdy vedle obvyklého TAMTÉŽ užívá zkrácenou citaci pojednání s iniciálou jména, příjmením a zkrácením názvu publikace na první smysluplné substantivum. Rovněž nerozumím tomu, proč Martin Dragoun v úvodní pasáži, v které hodnotí prameny a literaturu k danému tématu a zabývá se publikacemi konkrétních autorů (s. 2-3), neuvádí v poznámkovém aparátu bibliografické odkazy na probírané práce. Přímo v textu se sice vyskytují názvy těchto publikací, ovšem neúplné. Díky této nedůslednosti může dojít k záměně za jinou práci s podobným názvem od téhož autora.

Práce je až na nepatrné výjimky psána svěžím jazykem, který se vyznačuje přesnou větnou skladbou a shoduje se s pravopisnou normou současného českého jazyka. Časté nefunkční opakování slov a nejednotná volba slovesného času i osoby výkladu nepatrně kazí veskrze příznivý dojem. Uvedené připomínky slouží především jako možné podněty pro autora. Předložené pojednání je výsledkem samostatného badatelského úsilí a nemalé péle. Proto bakalářskou práci Martina Dragouna doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **výborně**.

Borovany 17. 8. 2020

PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.